

Jiří Zajíc: Evangelizace po česku

V půlce července jsem na podcastu *Bez filtru* poslouchal rozhovor jedné z redaktorek, jejímž hostem byl mladý novinář z Deníku N a rádia Wave. V poslední třetině rozhovoru položila redaktorka otázku: „Věříš v něco?“ A mladý muž odpověděl: „Jo, věřím v něco ... těžko říct v co. Myslím, že jsem totální adept na to být věřící. Dokonce klidně i v nějaké instituci, v nějaké církvi ... Když jsem byl na dobré mši – a to jsem byl –, tak to ke mně neuvěřitelně promlouvalo. Ta pospolitost, ty hodnoty, který jsou mi hrozně vlastní, někde hluboko.“

Postupně pokračuje k tomu, že má své „mantříčky“: „Ty věty mě propojují s něčím vyšším, na někoho mluvím, děkuju mu, vede mě to do vděku – a klidně by to mohl být Bůh. Úplně klidně – a mně by to vůbec nevadilo. Naopak. Mně by se moc líbilo, kdybych věděl, s kým komunikuju.“ A pak přijde pasáž o tom, že mu známí věřící vykládají o „setkání s Ježíšem“, což je ovšem: „... něco, co se mi nikdy nestalo. Hrozně mě to zajímá a fakt se jich na to vyptávám. Když jsem měl na rozhovory různý kněze, tak jsem z nich strašně tahal, co je to setkání s Ježíšem ... co to je, já to chci.“

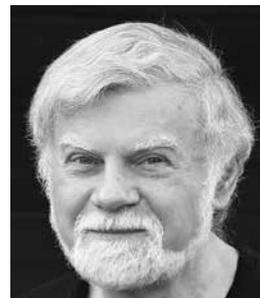
Poté mu redaktorka nabídne jako možnost, aby začal pravidelně navštěvovat nějaké církevní společenství, což z důvodů časových a celkového vytížení odmítne. A pak přejde k ústřední myšlence: „Já pořád čekám, že to přijde za mnou. Ale to je asi blbost chtít po Bohu, aby přišel za mnou. Ale když zase vezmu, jak se o tom píše, tak to spíš pasivně poznám, než aktivně objevím.“ Nato se redaktorka zeptá, zda zažil něco, co by mohlo přece jenom být tím „setkáním s Bohem nebo Ježíšem“. A na to se dotýčný vrací ke svým „vděčným větičkám“: „Když já je řeknu, tak mě zalije takovej pocit, kterej nejde ze mě. Úplně

jinej než ten, kterej já umím dělat. Ten pocit znám jen z tohohle. Takovýho zvláštního klidu, kterej si překládám jako takový poplácání po zádech. Ne ve smyslu *seš dobrej*, ale *jsem tady*.“ Redaktorka na to poněkud rozpačitě: „To vypadá jako setkání s Ježíšem.“ Na to dotýčný reaguje překvapeně: „Tak já celou dobu kamarádím s Ježíšem – a nevím o tom. Jestli tohle je setkání s Ježíšem, tak to jsme dlouholetí kámoši.“ A redaktorka celou část (pro mě překvapivě) uzavře: „Těžko říct. Uvidíme.“

Od té doby, co jsem to slyšel, mě provází palčivá otázka: Jak musí být to naše svědectví o Ježíši a jeho Otci nefunkční, když člověku, který evidentně žije duchovně (nejspíš intenzivněji než řada pravidelných návštěvníků kostela) a po Ježíši touží, neposkytne oporu v jeho hledání. A to nejen proto, že stále ještě mnozí, když jsou o takové svědectví požádáni, začnou toporně mluvit o „nejvyšší všemohoucí osobě“, či jiných podobných konstrukcích, které spolehlivě zájem hledajícího udusí. Běžně totiž neumíme hovořit ze své zkušenosti. Chybí slova, někdy i ta zkušenost.

A pak jsou tu předsudky. Jednak že lidé nejsou křesťany proto, že křesťanství jim připadá příliš náročné. A tedy nemají odvahu či vůli tuto náročnost přijmout. Jako kdyby náročný nebyl sám život a křesťanství ho spíš pomáhalo lidem unést! Jednak si mnozí stále myslí, že lidé, kteří o sobě říkají, že jsou „nevěřící“ nebo „ateisté“, nemohou žít docela intenzivním duchovním životem. Fakt, že někomu se pro popis jeho duchovního života nejvíce vhodným tradičním křesťanským výrazem, zdaleka neznamena, že dotýčný je tupý „neznaboh“.

O tom se už přes třicet let můžeme přesvědčovat v rámci českého skautingu. V něm jsme totiž po jeho obnově v roce 1989 museli řešit, jak poctivě naplnit

první princip světového skautingu – *Duty to God* – a současně nevyhnat z Junáka desítky tisíc členů včetně dětí, kteří si pod slovem „Bůh“ představují neuvěřitelné nesmysly. Jako řešení jsem tehdy nabídl pojmenovat onu „přesaznou skutečnost“ jako *Pravdu a Lásku* (v důsledku přání světového skautského ústředí ještě doplněnou slovem „nejvyšší“). Z počátku se sice bouřili ti, kteří v tom viděli „špatně skrytého Boha“, ale také katolíci, kteří v tom naopak Boha neviděli vůbec. Během devadesátých let minulého století se však postupně ukázalo, že se opravdu na téhle základně mohou setkávat všichni, kteří chtějí děti a mladé lidi doprovázet skrze skauting k dobru.

V posledních deseti letech pořádáme mimo jiné setkání, na nichž dvacet až třicet mladých lidí ve skupinkách po čtyřech až šesti debatuje o tom, co pro ně „nejvyšší Pravda a Lásky“ znamená, co přináší do jejich života. Potkávají se tak lidé, kteří jsou z křesťanského prostředí, s těmi, kteří s ním žádnou zkušenost nemají. Těch je pochopitelně víc. Na rozdíl od běžných průběhů internetových debat mezi „věřícími a ateisty“ probíhají tyto debaty v klidu a s respektem. Během nich vznikají na flipch záznamy o probíhající debatě, které se pak následně představují ostatním. A v závěrečné reflexi účastníci hodnotí, co jim program přinesl. Většinou hlavně překvapení, že v mnoha ohledech se shodují s těmi, o nichž si mysleli, že to nebude možné. Alespoň tady „Pravda a Lásky“ vítězí nad lží a nenávistí.“